

ברכות
פרק א'

זמנ שכייה. והלכה ברבן גמליאל שוגם חכמים מודים לו, ולא אמרו עד חצות אלא כדי להרחק את האדם מן העבירה.

ומיהו לכתילה שהגיע עונת קריאת שמע של ערבית דמתניתין, דהיינו מזאת הפוכבים, אסור לסייע, וכל שכן לשון, עד שיקרא קריאת שמע ויתפלל.

מעשה שבאו בינוי מבית המשטה, אמרו לו: לא קרינו את שמע. אמר להם: אם לא עלה עמוד השחר סייבו אתם לקורות.

מעשה שבאו בינוי מבית המשטה - בוני רבנן גמליאל שמעיו לרבנן דאמר עד חצות, וכי קאמרי ליה:

חא דפליגי רבנן עליה, דוקא קאמרי עד חצות ותו לא, ויחיד ורבים הילכה ברובים, או דילמא רבנן כוונת סבירא להו, ומי דקאמרי עד

חצות, כדי להרחק את האדם מן העבירה?

ואמר לו: רבנן כוונת סבירא להו, ומה דקאמרי עד חצות, כדי להרחק את האדם מן העבירה, ומיבים אתם לקורות.

ולא זו בלבד, אלא כל מה שאמרו חכמים עד חצות מצונן עד שעלה עמוד השחר - הקטר חלבים ואברים מצונן עד שעלה עמוד השחר, וכל הנאכלים ליום אחד מצונן עד שעלה עמוד השחר. אם כן, למה אמרו חכמים עד חצות? כדי להרחק את האדם מן העבירה. ולא זו בלבד - قوله מילפה דרבנן גמליאל היא הדامر לבניו.

הקטר חלבים - של קרונות, ואברים - של עולות תמיד של בין העربים שנזרק דמו ביום,

ברכות
פרק א'

א מאימתי קורין את שמע בערבית? משעה שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתן, עד סוף האשמה הרבה - דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים עד חצות.

משעה שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתן - הכהנים שנטמאו וטבלו, אין יכולם לאכול בתרומה עד שיעירב שמץן, דהיינו צאת הcockבים.

והא דלא חני משעת צאת הcockבים, מילפה אגב אורחיה קא משמע לנו, שאם נתממו הכהנים בטומאה שטהרמן תלייה בקרבן, כגון זב ומצורע, אין הכהנה מעבנתן מלאכול בתרומה, דכתיב ויקרא כ"ב ז "זבא השם וטהר ואמר יאכל מן הקדשים" - ביאת שמו מעבנתו מלאכול בתרומה, ואין פרתו מעבנתו מלאכול בתרומה.

עד סוף האשמה הרבה - שליש הראשון של לילה, שעילתה נחלק לשש מושבות. ומשם ואילך לא מקריתו זמן קריאת שמע דשכיה, ולא קרינה בה "בשכבה".

ומקמי צאת הcockבים נמי יממה הוא ולאו זמן שכיה, ומקדיימים וקורים קריאת שמע של ערבית מבעוד יום, סומכים אקה דרביה יהוקה, דאמר לקפן בפרק תפילת השחר "תפילה תפנחתה עד פлаг תפנחתה", שהוא שעיה ורביע קודם שלילה, וכיימה לנו דעבד ברבי יהוקה עבד, ומיד כשבלה זמן תפנחתה מתחיל זמן קריאת שמע של ערבית.

רבנן גמליאל אומר עד שעלה עמוד השחר
עד שעלה עמוד השחר - דכל הלילה מקרי

ברכות

פרק א'

על דרכך זה אתה צריך ליחסו ולדעתו. זו הבנתי מפירושי הראמ"ס ונתקבל לו.

וטעמא דרבי יהושע דאמר עד שלש שעות ביום, שכן דרכך בני מלכים שאין עומדים מפסיקן עד סוף שעה שלישית, ור' חמא דאמר "ובקומו" – עד שעה שבל בני אדם עומדים מפסיקן קאמיר. והלכה ברבי יהושע.

ומיهو לסתתילה צריך לומר לך רשות קריאת שם עם הגזע מהמה, כמו שיש לנו כתוקים עושים.

ה庫רא מבאו ואילך לא הפסיד –adam הקורא בתורה.

לא הפסיד – קלומר: לא הפסיד מלברך לפניו ולאחריה, אלא אף על פי שעברה עונתה, קורא ומברך לפניה ולאחריה.

באדם הקורא בתורה – אף על פי שלא יצא ידי חובת קריאת שם בעונתה, יש לו קיבול שבר קורא בתורה.

ג בית שמאי אומרם בערב כל אדם יטו ויקראו, ובבוקר יעמדו, שנאמר: "ובשכבה ובקומו".

יטו – על צדיהם, דכתיב: "בשכבה" – ברכות שכיבת.

יעמדו – דכתיב: "ובקומו" – דרך קימה.

ובית היל אומרים כל אדם קורא בדרפו, שנאמר: "ובכלתך בדרך".

בדרכו – בין בקימה, בין בישיבה, בין בשכיבת, בין במלחיכת.

אם כן, למה נאמר "ובשכבה ובקומו"? בשעה שבני אדם שוכבים, ובשעה שבני אדם עומדים.

אמר רבינו טרפון: אני הייתי בא בדרך, והטיתי לקורות קברי בית שמאי, וסבוני בעצמי מפני הלאשים. אמרו לו: כדי كنت לחוב בעצמך, שעברת על דברי בית היל.

כדי كنت – ראיyi كنت ליהרג, ואם كنت מות كنت מות מת בנפשך.

ברכות

פרק א'

מצונה לבעלות פנימיות כל הלילה, דכתיב (ויקרא ז א) "היא קעולה על מזקה על המזגה כל הלילה עד הבוקר".

וכל הנאכלין ליום אחד – כגון תזה וחתאת ואשם וכיוצא בהם שהם נאכלים ליום ולילה, זמן אכלתן עד שעלה עמוד השחר, והוא המביא לידי נותר.

אם כן למה אמרו חכמים עד חצות – בקריאת שם ובאכילת גידים. אבל בהקטר חלבים ואקרים לא אמרו בו חכמים עד חצות כלל, ולא נקט ליהanca אלא להודיע שבל דבר שמאתו בלילה, קשר כל הלילה.

כדי להרחק את האדם מז העבירה – שלא יבוא לאכלן אמר שעלה עמוד השחר ויתמיבר ברת. וכן בקריאת שם, שלא יאמר עדין יש לי שהות ומעבור עונתה.

ד מאימתי קורין את שם בשחרית? משכיפיר בין תכלת לבן. רבי אליעזר אומר בין תכלת לכתרתי.

בין תכלת לבן – בין חוטי תכלת לחוטי לבן שביצית. פירוש אחר: גיות אמר שՁבעה תכלת, ויש בה מקומות שלא נקלט הՁבע יפה ונשאר לבן.

בין תכלת לכתרתי – אבע תכלת קרוב לענו של כתרתי – כרישין, שקורין פורוש בלו"ז.

וגזרה עד הגז החמה. רבינו יהושע אומר עד שלוש שעות, שנכו דרך בני מלכים לעמוד בשלוש שעות.

עד שלוש שעות – ביום, עד סוף שעה שלישית, שהוא רביעי ביום בזמן שהימים והלילה שווים. ולעולם זמן קריית שם הוא עד רביעי ביום, בין שהימים ארוכים בין קצרים. וכן הוא דחנן לקפן (פרק ד' משנה א) "תפלית השחר עד ארבע שעות ביום", כיינו עד שליש היום. וארבע שעות דקפת לפי שליש היום הוא ארבע שעות בזמן שהימים והלילה שווים. וכל מקום שנוצר במשנה קה וכה שעות ביום,

סיום דברך בן זומא מקרא זה.
ולא זכיתי - לא נצחי לחקמים. ודוֹמָה לו
בש"ס בפרק בנות כותים (נדה לה): "בַּהֲא זִכְרָנו
רַבֵּי אֶלְעָזָר לְרַבְנָן" – כלומר: נצחים.

ג בשחר מברך שתים לפניה ואחת לאחריה,
ובערב שתים לפניה ושתיים לאחריה – אחת
ארוכה ואחת קצרה.
שתיים לפניה – "יוצר אור" ו"אהבה".

ואחת לאחריה – "אמת ויציב".

ובערב מברך שתים לפניה – "מעריב
ערבים" ו"אהבת עולם".

ושתיים לאחריה – "אמת ואמונה"
ו"השכיבנו".

אתה ארוכה ואחת קצרה – אשפדים שלפניה
קאי: "יוצר אור" ארוכה – שפחתת ב"ברוך"
וחותמת ב"ברוך", וכן "מעריב ערבים".
אהבה קצרה – שחותמת ב"ברוך" ואיןנה
פומחת ב"ברוך".

מקום שאמרו להאריך, אינו רשאי לקצר,
לקצר, אינו רשאי להאריך. לחותם, אינו רשאי
שלא לחותם, ושלא לחותם, אינו רשאי לחותם.
לחותם – ב"ברוך".

שלא לחותם – כגון ברפת הפירות וברפת
המצות.

ה מזכירין יציאת מצרים בלילות.

מזכירין יציאת מצרים בלילות – פרשת
יציות אומרים אותה בקוריאת שמע של ערבית.
ו אף על פי שאיןليل זמן יציאת, דכתיב:
"וראיהם אותו" – פרט לכוסות לילה, אומרים
אותה בלילה מפני יציאת מצרים שביה.

אמר רבבי אלעזר בן עזריה: הרי אני כבונ
שבעים שנה, ולא זכייתי שתאמר יציאת
מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא, שנאמר
(דברים טז) "למפני תזכור את יום יציאת הארץ
מצרים כל ימי חייך": "ימי חייך" – כיימים,
כל ימי חייך – הילילות. וחכמים אומרים:
"ימי חייך" – העולם הזה, "כל ימי חייך" –
לה比亚 לימות המשית.

כבון שבעים שנה – חייתי גראה זקן ולא זקן
ממש, אלא שהלבינו שערותיו יום שמנינו אותו
נשיא, כדי שיראה זקן וראו לנו נשיאותו, והואתו

ברכות

פרק א'

א	מ	מ	ק	א	ש	ב	מ
ש	ש	ל	ל	ב	ב	ע	ס
ה	ה	ה	ה	ר	ר	א	
ו	א	ע	ע	ר	ג	א	
ע	ש	ע	ה				
ל	מ	ש	ב	מ	ה	א	ל
ל	ל	ק	א	ש	א	ל	א
ע	פ	ח	א	ל	ו	ז	ב
א	כ	מ	ש	ה	ע	ח	מ
ע	ש	ע	ה	ה	ה	ח	
ו	מ	ע	ש	ע	ה	ה	ו
כ	ל	א	מ	ע	ש	ע	
ב	א	כ	ל	א	ח	ע	ח
כ	ל	א	ה	מ	ה		
ב	מ	מ	ק	א	ש	ב	
מ	מ	ב	ת	ל	ר	א	א
ב	ת	ל	ו	ע	ק	ה	ר
י	א	ע	ש	ש	ד	ב	
מ	ל	ב	ב	ש	ה	מ	
ו	ל	ה	כ	ה	ב		
ב	ב	ש	א	כ	א	י	
ו	ו	י	י	ב	ב	ו	
ו	ו	ה	א	כ	א	ק	
כ	ש	ו	ו	ב	א	כ	ל
ג	ו	ו	ב	ב	ש	א	
ש	ו	ש	א	ע			
א	ר	ט	א	ה	ב	ב	ו
ל	כ	ב	ש	ו	ב	מ	
ה	א	ל	כ	ה	ל	ב	
ע	ד	ב	ה				
ב	א	ש	ל	ו	ל		
ו	ש	ל	ו	ל	ל		
א	ו	ק	מ	ש	ל		
א	ר	ל	ל	א	ר	ל	
ל	א	ר	ש	ל	ו	ל	
א	ר	ל					

ברכות

פרק א'

א מאיימי קורין את שמע בערבית? משעה שהפנינים ננסים לאכול בתרומתן, עד סוף האשמורה הראשונה – דברי רבי אליעזר, והחכמים אומרים עד חצות. רבנן גמליאל אומר עד שעלה עמוד השחר.

מעשה שבאו בניו מבית המשטה, אמרו לו: לא קירינו את שמע. אמר להם: אם לא עלה עמוד השחר חייבו אותם לkerjaות. ולא זו בלבד, אלא כל מה שאמרו חכמים עד חצות מזמן עד שעלה עמוד השחר – הקטר חלבים ואברים מזמן עד שעלה עמוד השחר, וכל הנאכלים ליום אחד מזמן עד שעלה עמוד השחר. אם כן, למה אמרו חכמים עד חצות? כדי להזכיר את האדם מן העבריה.

ב מאיימי קורין את שמע בשחרית? משיכיר בין תכלת לבן. רבי אליעזר אומר בין תכלת לכתרתי. וגומרה עד הגז החמה. רבי יהושע אומר עד שלוש שעות, שנין דרך בגין מלכים לעמוד בשלוש שעות. הקורא מכואן ואילך לא הפסיק – באדם הקורא בתורה.

ג בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטו ויקראו, ויבקר יعتمد, שנאמר: "ובשכבה ובគומך". ובית הלל אומרים כל אדם קורא בדרכו, שנאמר: "ובבלכתה בדרכך". אם כן, למה נאמר "ובשכבה ובគומך"? בשעה שבני אדם שכבים, ובשעה שבני אדם עומדים.

אמר רבי טרפון: אני קיימתי בא בדרכו והטיחתי לkerjaות בדברי בית שמאי, וספנתי בעצמי מפניהם הולכים. אמרו לו: כדי קיימת לחוב בעצמה, שעברת על דברי בית הלל.

ד בשחר מברך שיטים לפניה ואות לאחריך, ובערב שיטים לפניה ושיטים לאחריך – אחת ארוכה ואחת קצרה. מקום שאמרו להאריך, אין רשות לך קצר, רק קצר, אין רשות להאריך. לחתום, אין רשות שילא לחתום, ושלא לחתום, אין רשות לך לחתום.

ברכות

פרק א'

ברכות

פרק א'

ה מזופרין יציאת מצרים בלילות. אמר רב**י** אלעזר בן עזריה: הרי אני בבן שבעים שנה, ולא זכיתי שתאמיר יציאת מצרים בלילות עד שזרשה בן זומא, שנאמר: "למען תזכיר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך": "ימי חייך" – הימים, "כל ימי חייך" – הלילות, וחכמים אומרים: "ימי חייך" – העולם הזה, "כל ימי חייך" – להביא לימות המשיח.

